

Smartengeld nog te laag in Nederland en dat doet pijn

Het smartengeld is nog te laag in Nederland en dat doet pijn. Het smartengeld dient naar billijkheid te worden vastgesteld door rekening te houden met alle omstandigheden van het geval. Menig schaderegelaar haalt dan de ANWB Smartengeldgids uit de tas, maar met een dubbel gevoel.

door Martin de Witte, letselschade advocaat
partner bij SAP Letselschade Advocaten

Dubbel omdat hij aan ene kant weet dat de bedragen in de gids van onze wegwachters superlaag zijn, en aan andere kant omdat hij weet dat vanuit de literatuur en de praktijk steeds meer kritiek komt op deze werkwijze. Het systeem deugt namelijk niet. Het door de Hoge Raad ontwikkelde systeem heeft er (ongewild) toe geleid dat de in Nederland toegewezen smartengeldvergoedingen sinds 1992- tot aan de uitspraak van de strafrechter van de Rechtbank Gelderland van 11 november 2015 - zelfs gedaald zijn. Schrijvers zijn van mening dat het nu de tijd is om de bedragen flink te verhogen. In Europa kent bijvoorbeeld Duitsland de hoogste smartengeldbedragen. Het hoogste bedrag tot nu toe (€ 700.000,00) werd toegewezen aan een meisje dat in 2005 gehandicapt raakte door ernstige complicaties bij de geboorte. Uitspraak 614 van de Nederlandse Smartengeldgids 2017 betreft een soortgelijke zaak, waarbij de Nederlandse rechter - overigens conform eis - een vergoeding van slechts (geïndexeerd naar 2017) € 159.528,00 aan smartengeld toewees. Wat een groot verschil!

Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden geeft in zijn arrest van 14 januari 2014 al aan rekening te houden met de discussie over de hoogte van het smartengeld en doet er 10% bovenop. Zo geeft de Rechtbank Oost-Brabant op 14 juli 2014 aan dat rekening moet worden gehouden met de groei van de economie, de veranderde subjectieve gevoelswaarde van geld, een toegenomen aandacht voor onrecht en het feit dat in de ons omringende landen significant hogere

bedragen worden toegekend. De Rechtbank Noord-Holland voegt hier op 8 oktober 2014 aan toe dat de rechtbank niet doof is voor signalen uit de rechtswetenschap, dat de vergoeding voor immateriële schadevergoeding in Nederland ten opzichte van het buitenland de afgelopen decennia uit de pas is gaan lopen en dat, ware geldontwaarding volledig verdisconteerd, zelfs sprake is van een achteruitgang in de hoogte ervan. Het besef is er dus bij de rechterlijke macht.

Tot 4 maart 2014 was de hoogst uitgekeerde smartengeldvergoeding in Nederland sinds 1992 omgerekend € 136.000,00. Op 4 maart 2014 werd door het Gerechtshof Den Haag € 150.000,00 aan smartengeld toegekend aan een vrouw die door haar ex-vriend werd overgoten met zwavelzuur, waarna zij (vanwege haar ondraaglijk lijden) suïcide pleegde. De Rechtbank Gelderland kende op 11 november 2015 een bedrag van € 200.000,00 toe aan een slachtoffer dat zeer ernstige brandwonden opliep, na een aanval op zijn woning met een molotovcocktail.

Een en ander leidde ook tot hogere schikkingsresultaten buiten de rechtszaal. Ook in de praktijk van SAP worden buiten rechte hogere smartengeldbedragen overeengekomen dan de in de Smartengeldgids vermelde bedragen.

De weg naar hogere en rechtvaardiger smartengeldbedragen loopt dus vooralsnog via de rechter. <